

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Variis Generibus, Causis, Atque Exitu Persequutionum,
Quas pij hoc in mundo peregrinantes patiuntur**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Ioannes Lensaevs Belliolanus, Christiano Lectori, S. D.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30324

IOANNES LEN-

SAEVS BELLIOLANVS,

CHRISTIANO LECTORI,

S. D.

INIME mirum est
Christiane Lector,
hoc tam furioso se-
culo aut perturbari
sic multos, vt quam
se in partem vertere

velint, propemodum ignorent; aut suis
in erroribus plurimos detineri: cum
neque desint grauissima saepe scandala
ex parte catholicorum, & eum in mo-
dum creuerint hereticae atque schisma-
ticae factiones, vt prouincijs, vrbibusq;
completis, sua tum multitudine, tum
munitionibus, praesidijsque secularibus
facile permoueant imperitos. Quod eò
fit magis, quia plerique praeteritarum
aetatum ignari, praesentium duntaxat
rerum statum contemplantur. In quo
quidem statu contueri licebit plurima,

* 2   quae

quæ parti meliori studeant adhærere.
 Namque (vt cætera taceam) incrementa
 hæreticorum magna sunt, sed nun-
 quid in eadem religione & fide? Nonne
 & à magistris discipuli, & hi inter se mis-
 ra sententiarum varietate distrahuntur?
 Et scandalis non caret ecclesia ca-
 tholica, sed multis etiam abundat opti-
 mis hominibus, quorum erigi & cons-
 firmari possimus exemplis, si ruïnã
 afferunt quorundam facta perditorum.
 Neque sic nobis ecclesiam sacræ literæ
 descriperunt, vt solos in ea bonos vi-
 dere debeamus. Denique mouerët for-
 tasse meritò nequi quidam catholicæ rei-
 publicæ, si nō aduersarum partium des-
 teriora noscerentur. Vbi tamen & hoc
 est discriminis, quòd si qua sint quæ à
 catholicis prauè fiūt, ex ipsius catholicæ
 doctrinæ censura damnentur. Quàm
 multa autem sunt, quæ ab aduersarijs
 contra euāgelium aguntur, & euanges-
 lij tamen prætextu defenduntur. Hæc
 igitur

AD LECTOREM.

igitur aliâque permulta, in præsentibus
 rum statu licebit obseruare, quæ non
 parum valeant ad animos hominum à
 mortiferis ætatis huius erroribus cohi-
 bēdos. Iam si & præterita tempora non
 ignorata habeantur, plurimum ad ean-
 dem rem accesserit adiumenti. Videre
 in ijs erit, vti & modò, vnam ecclesiæ
 columbam, inter coruos & accipitres,
 pijs semper operibus occupatam. Cos-
 gnoscentur innumerarum propè sectarum
 initia, progressusque mirabiles, &
 scelerati aduersus hanc ipsam, in qua
 modò sumus ecclesiam, conatus, exitus-
 que funesti. Et quoniã reuera perutile
 est cum nouis vetera, & cum præteritis
 præsentia comparare; aliquantulum in
 eo studij ponendum esse putavi, vt va-
 rias præteritarum ætatum persecutio-
 nes cum nostris cõiungerem. Primum
 ne pij tãquam re noua & inusitata tur-
 bentur, vbi hæc euenire senserint; sed
 hoc ipsum potius solatio sit, quòd per-
 * 3 ferendæ

ferēdæ sibi persequutionis causam cum
 tot piorum myriadibus, intelligant esse
 communem. Idcirco enim piorum ad-
 iutor & consolator Christus Dominus,
 cum aduersus impendentes persequu-
 tiones suos discipulos præmuniret: *Beas-
 ti estis, inquit, cum maledixerint vobis
 homines & persequuti vos fuerint, &
 dixerint omne malum aduersum vos,
 mentientes propter me: gaudete & ex-
 ultate, quoniam merces vestra copiosa
 est in cælis. Continuòq; subiunxit: Sic
 enim persequuti sunt prophetas qui
 fuerunt ante vos. Beatus quoque gen-
 tium Apostolus inter cætera quæ Ti-
 motheo contemplanda, memoriæque
 mandanda proponit, suas etiam nume-
 rauit persequutiones: Tu, inquit, asse-
 quutus es meam doctrinam, institutio-
 nem, propositum, fidem, longanimita-
 tem, dilectionem, paciētiam, persequu-
 tiones, passiones, qualia mihi facta sunt
 Antiochiæ, Iconij, Listris, quales perse-
 quutio*

2. *Timot. 3.*
 2. 11

AD LECTOREM.

quationes sustinui; & ex omnibus eripuit me dominus: & omnes qui piè volunt in Christo viuere, persecutionem patientur. Deinde vt eorum agnoscant perpetua serie ad nos vsque procurrentem societatem sanctorum, quos & diabolus per varios ministros suos, omni ætate impetere, & dominus probare atque exercere varia & multiplici afflictione consuevit. Quæ profecto societas reperitur esse non nisi catholicorum, quibuscum eadem modò nobis ecclesia est, eadem fides, vnàque religio. In qua societate rectores ecclesiarum episcopi, sacerdotes, leuitæ, monachi, & virgines, vt plærunque fidei & humilitatis merito excellerent; ita ad martyriorum fortiter obeûdos agones, virtutis exemplo cæteris prælucebant. Postremò vt temporum superiorum doctrina, confessionibus, & patientiæ virtutumque exemplis piè confirmati, neq; ab ea fide resiliant quam per varios omni ætate

* 4   hostes

PRAEFATIO

hostes oppugnatam intelligant, nec tamen extinctam; & tribulationes generose perferant, per quas Dominus iam inde à principio, cultores suos clariores effectos perduxerit ad regna caelorum. Quoniam igitur propter utilitates eiusmodi, operæpretium existimaui, varias diuersorum temporum atque hominum persecutiones, earumque causas atque origines cognoscere; mihi quidem ego in primis, tum si non magnopere egebunt doctiores, simplicioribus alijs librum comparandum existimaui, ex quo solatiū aliquod rebus nostris afflictissimis superpeteret. Adiunximus quotidianas persecutiones, & externas ab improborum moribus, & intestinas ac domesticas à proprijs affectionibus; ut intelligant pię mentes quam obrem ijs sit (nemine quoque alio saeuiente) hac in vita gemendum atque vigilandum. Nam

Epistola 92. secundum Apostolicam prædicationem ad Rusticum Narbonensem episcopum. (inquit Leo) omnis qui voluerit pię viuere

viuere in Christo Iesu, persequutionem
 patietur. Quæ non in eo tantum com-
 putanda est, quòd contra Christianam
 pietatem, aut ferro, aut ignibus agitur,
 aut quibuscunque supplicijs; cum per-
 sequutionum sæuitiam suppleat & dis-
 similitudines morum, & cõtumaciæ in-
 obedientium, & malignarum tela lin-
 guarum. Quibus cõflictationibus cum
 omnia semper ecclesiæ membra pul-
 sentur, fit vt nulla piorum portio hic à
 tètatione sit libera, & periculis nec otia
 careant, nec labores. Hinc illa pijsimi
 Prophetæ querimonia: Iniusti perse- *Psal. 118.*
 quuti sunt me, adiuua me. Non petit vt
 persequutiones conquiescât, sed in per-
 secutionibus se postulat adiuuari. Scie-
 bat enim (inquit Ambros.) quòd om- *Serm. 11. 20. in Psal. 118.*
 nes ij qui piè volunt in Christo viuere,
 persequutiones patiuntur. Mauult ergo
 persequutiones pati, vt piè viuere in
 Christo possit. Et benè non vnã per-
 sequutionẽ, sed multas persequutiones

* 5 dixit,

P R A E F A T I O

dixit, nec expressit vocabula persequen-
tium; quia multi persequutores, non so-
lum quos videmus, sed etiam quos non
videmus. Huic autem operi historias
ad institutum pertinentes, quas paucis
verbis perstringere potueram, pluribus
explicatas inserui: ut ijs satisfacere-
rem, quibus integrum non est tam va-
rios libros euoluere, quos etiam si quis
omnes (qui plurimi sunt) domi habeat,
tamen & ex ijs excerpere, & saepe multa
propter pauca legere, sentiet esse per-
molestum. Iam & ea quae dissonare vi-
debantur, conferre (fuit enim perfacile,
ut in quibusdam circumstantiis histo-
riarum authores discreparent) & quod
verissimum videatur eligere; atque om-
nia quae reperta sint, per varios diffusa
libros, rite contexta verbis idoneis, idque
pro instituto breuiter explicare, nemo
parui putet esse negotij; nisi is forte
qui nihil vnquam aggressus, iudicandis
suauiter vacet alienis. Accedebat autem
quo

AD LECTOREM.

quo magis id facerem, quòd viderem
 non minimã ecclesiasticã historiã par-
 tem esse eam quẽ sanctorum persecus-
 siones, quas non fecerunt ipsi, sed per-
 pessi sunt, cõplectitur. Cuius ignarum
 esse Theologum, est omnino eum non
 satis eruditum esse, & est hoc quoq; non
 mediocriter indecorũ. Huius proinde
 cognoscendã studium sic ego cum alijs
 Theologiã partibus coniunxi, vt in eo
 quidem præcipuam operam non collo-
 carem; sed aliquando tamen, cum me
 id alia studia facere sinebant, assume-
 rem. Vnde si quid fructus ad alios quo-
 que deriuabitur, aut si etiam melius ali-
 quid perfectiũsq; faciendi offeretur oc-
 casio, erit quamobrem gratiã agantur
 Deo, à quo hæc potissimum studia pro-
 fluxerunt. Denique si & Tertullianus
 & Lactantius (D. Hieronymo teste) li-
 bros de persecutione scripserunt, atq;
 idẽ asserat plurimos ferri libros Atha-
 nasi de persecutionibus Arrianorũ,
 sed

*In catalogo
 scriptorum
 ecclesiasti-
 corum.*

PRAEFATIO AD LECTOREM.

sed & Dionysium Alexandrinum de
persequutione Decij, & Bardesanem
multa de persequutione scripsisse teste-
tur; nemo mihi (opinor) vitio vertere
potest, quòd omnium temporum ab ip-
sis potissimum ecclesiae nascentis exor-
dijs, persequutiones præcipuas, earum-
que & causas, & exitus vno hoc libro
complecti studuerim. In quo etsi non
omnibus satisfacio (quoniam ne pro-
positum id quidem esse mihi debuit) si
tamen vel aliquibus profuero, multum
me esse consequutum arbitror. Hac
igitur nostra Christiane lector, qualia-
cunque sunt, candida mente perlegito;
& si minus quod volebamus fue-
rimus assequuti, pio tamen
tu conatui & labori fas-
ueto. Vale.